Nᴱᴿ 97

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 13 Sierpnia v. s. 1823 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest dnia 3 sierpnia.

Jego Cesarska Wysokość Cesarzewicz Jegomość i Wielki Xiążę, Konstanty Pawłowicz, d. 15 lipca, o godzinie 5tey zrana, raczył przybydź do *Łucka*, przejeżdżając z *Brześcia-Litewskiego* do obozu 25tey dywizyi pieszey oddzielnego korpusu litewskiego, w powiecie dubieńskim, pod wsią *Berehach*, rozłożonego, i po zmianie koni w dalszą udał się podróż. Po ukończeniu tegoż dnia przeglądu, Jego Wysokość w powrócie, powtórnie przejeżdżał to miasto, nazajutrz o godzinie 9tey zrana, i udał się traktem do *Włodzimierza-Wołyńskiego*. Także d. 15 lipca Jego Wysokość przybył do wsi *Choszczy*, gdzie był powitany przez dowódcę 25 dywizyi pieszey, Jenerał Majora *Gogela*, dowódców brygad i półkow, tudzież przez Gubernatora Cywilnego Wołyńskiego. O godzinie 5 z południa Cesarzewicz Jegomość raczył oglądać 25tą brygadę artylleryi, i z celnego jey strzelania, regularności obrótow i sprawności, wielce był zadowolony. Nazajutrz o godzinie 4tey zrana Jego Cesarska Wysokość raczył oglądać 25tą dywizyą pieszą i oświadczył zupełne swe zadowolenie, za odznaczającą się czystość i równość w ubiorze, płynność, spokoyność i regularność w poruszeniach. Tegoż dnia wszyscy PP. Jenerałowie, Dowódzcy brygad artylleryyskich i półkow, zaproszeni byli do stołu Jego Cesarskiey Wysokości. Tegoż dnia przybywszy o godzinie 7mey wieczorem do *Dubna*, raczył Jego Cesarska Wysokość udać się prosto do kommissyi tuteyszego kommissoryatu, gdzie obeyrzawszy kommissoryatskie rzeczy, oświadczył swe zadowolenie ze znalezioney regularności i czystości: potym oglądał szpital półku pieszego wołyńskiego, i był nader zadowolony ze znalezioney we wszystkiém regularności. Potym Jego Cesarska Wysokość raczył łaskawie odwiedzić właściciela tego miasta, Xiążęcia *Lubomirskiego*, u którego czas niejaki zabawiwszy, wyjechał na powrót przez *Łuck* do *Warszawy*, w pożądanym stanie zdrowia.

Rządzący Senat na Powszechnem Zebraniu Departamentow Sanktpetersburskich słuchali: wniesioney przez Ministra sprawiedliwości, Pana Jenerała Piechoty i Kawalera, Xiążęcia Dymitra Iwanowicza *Łobanowa-Rostowskiego*, dla należytego wykonania, kopii Naywyżey potwierdzoney opinii Rady Państwa w brzmieniu: „Rada Państwa na Departamencie praw i na Powszechnem Zebraniu rozważała przełożenie Powszechnego Zebrania Departamentow Sanktpetersburskich Rządzącego Senatu w tey rzeczy: czyli wybierać do niższych obowiązków tych ze szlachty, którzy, postąpiwszy z kandydatów na mieysca wybranych urzędników, dosłużyli w nich resztę czasu trzyletniego terminu? Sprawujący wtedy Ministeryum spraw wewnętrznych przedstawił do 1go Departamentu Rządzącego Senatu, iż przez Naywyżey potwierdzoną opinią Rady Państwa, objętą w Ukazie Rządzącego Senatu z dnia 31 marca 1820 roku, postanowiono: obywateli stanu szlacheckiego, którzy, będąc wybrani, nie wysłużyli w wyższych obowiązkach zupełnych trzech lat, przeznaczać i do niższych, mocą zaś Naywyższego rozkazu, z dnia 5 listopada 1778 roku, nastałego na 19ty punkt dokładu, iżby szlachta na niższe urzędy wybierani nie byli, stosować jedynie do tych, którzy wysłużyli zupełne trzy lata w wyższych urzędach z wyboru. Cel tego postanowienia, jak się z samey opinii Rady Państwa okazuje, w tém się zawiera, iżby z jedney strony szlachcie, którzy zupełne trzy lata w wyższych urzędach wysłużyli, czynić sprawiedliwą nagrodę, z drugiey zaś, położyć tamę do uchylania się pod różnemi pozorami od służby z wyboru. Teraz w niektórych guberniach zdarza się zapytanie: czyli mają podpadać wspomnionemu postanowieniu ci ze szlachty, którzy, postąpiwszy z kandydatów na mieysca wybranych urzędników, albo po oddaleniu się tych ostatnich, albo dla nieweyścia ich do obowiązkow, i nie uchylając się od nich, dosłużyli całą resztę czasu trzyletniego terminu, za nadeyściem zaś nowych wyborow, pozostali z woli szlachty wolnymi; a następnie niemogącymi na ten raz wysłużyć zupełnych trzech lat? Sprawujący ministeryum spraw wewnętrznych, nie znaydując w przytoczonem wyżey postanowieniu Rady Państwa, wyraźnego na to pytanie wyjaśnienia, przedstawił je na rozpatrzenie Rządzącemu Senatowi, kładąc ze swojey strony, iż sprawiedliwa byłoby rzeczą postanowić; ażeby szlachtę, którzy z kandydatów postąpili na mieysca wybranych urzędników, jeżeliby w wyższym stopniu wysłużyli ciągle dwie trzecie trzyletniego terminu, na niższe urzędy nie wybierać; ale się to rozumie w takiem tylko zdarzeniu, kiedy kandydaci do tych obowiązków postąpią za oddaleniem się, albo dla nieprzybycia wybranych na nie urzędników, nie zaś dla jakowego czasowego tylko tych ostatnich oddalenia się, albo dla innych jakich przyczyn. Rządzący Senat, jak w 1szym Departamencie, tak i na Ogólnem Zebraniu, zgodnie z przedstawieniem Zarządzającego Ministeryum spraw wewnętrznych, postanawia: szlachtę, którzy postąpili z kandydatów na mieysca wybranych urzędników, jeżeli w wyższym stopniu przesłużą ciągle dwie trzecie terminu trzyletniego, do niższych urzędów nie wybierać, rozumiejąc jednak w takiém tylko zdarzeniu, kiedy kandydaci do tych obowiązkow postąpią za oddaleniem się, albo dla nieprzybycia do nich urzędników wybranych; z którem to postanowieniem Rządzącego Senatu i Minister Sprawiedliwości zgadza się. Rada Państwa, znaydując postanowienie Rządzącego Senatu w tey rzeczy z prawidłami zgodnem, *przez Opinią postanawia:* one utwierdzić. „Na autentyku napisano własną Jego Cesarskiey Mości ręką tak: *Ma bydź podług tego*“ Carskie-Sieło, dnia 10 kwietnia 1823 roku. Rozkazali: o powinnem tey Naywyżey konfirmowaney Opinii Rady Państwa wykonaniu, zalecić Gubernatorom Cywilnym i wszystkim mieyscom urzędowym przez Ukazy, również przez Ukazy dać wiedzieć PP. Ministrom, Kontrolerowi Państwa, Wojennym Jenerał Gubernatorom, Wojennym Gubernatorom, zarządzającym i cywilnemi sprawami, Jenerał Gubernatorom i Naczelnikom miast; a do Departamentow Rządzącego Senatu i do Powszechnego Zebrania Moskiewskich Departamentow, również i do Nayświętszego Rządzącego Synodu przesłać uwiadomienia. Dnia 11 lipca 1823 roku.

Kurs petersburski d. 31 lipca: dukat hollenderski nowy 11 r. 75 kop. Zmiana złota 2 r. 88½ kop. Zmiana srebra 2 rub. 70¼ kop.

Nieustający dochod kommissyi umorzenia długow:

6§ assygn.	po	102	procentow
6§ brzęczącą monetą		98	
5§ także		—	

Austrya.

Wiedeń dnia 24 lipca.

(z *Gazety le Conservateur Impartial.*)

Podług rapportu dodatkowego z *Konstantynopola* pod dniem 25 czerwca, Porta otrzymała pomyślną wiadomość, o zwycięztwie, odniesionem nad persami, przez *Kiaję Dand* Baszę. Ten dowódca, na czele 5,000 wyborowego żołnierza, posunąwszy się ku znaczney twierdzy *Mendeli*, o trzy mile od *Bagdadu*, w mocy persow zostającey, wytrzymał napad i wycieczkę osady, i odparł je ze stratą 1000 ludzi w zabitych; *Kan*, który dowodził, został wzięty w niewolą; oczekiwano go co chwilę w *Stambule*, gdzie będzie do 7miu wież zamknięty. Woyska tureckie wnet opanowały twierdzę *Mendeli*, i zdobyły bogate łupy w pieniądzach i w sprzętach kosztownych.

Turcya.

Konstantynopol dnia 26 czerwca.

(z *Gazety le Conservateur Impartial.*)

Podług wiadomości, odebranych z *Archypelagu*, kapitan basza odbywa obróty z naywiększą zręcznością, a grecy z trudnością będą mogli mu przeszkodzić. Opatrzywszy dostatecznie w potrzeby *Negrepont* i *Kaneę*, wyszedł pod żagle dla opatrzenia podobnież twierdz *Coron*, *Modon* i *Patras*.

Vice-Król Egiptu nie wysyła swey floty tego roku na morze, i stara się uczynić siebie niepodległym, zaciągająo woysko regularne lądowe; ku temu celowi używa oficerów francuzkich.

Wyspy jonskie.

Korfu dnia 16 czerwca.

(z *Gazety le Conservateur Impartial.*)

Wszystko przybiera w Grecyi postać foremną i prawną. Rząd w postępowaniu swem już się na traf nie puszcza; porządek nastąpił po wrzawie powstania. Kray ten, tak piękny, okryty zwaliskami, zbliża się do chwili swojego odrodzenia. Zamiast tych zaciągów w massie, które corocznie nakazywano (coby się odnowiło jeszcze, kiedyby się nieprzyjaciel pokazał z większemi siłami), utworzono woyska 50,000 ludzi. Jeśli to jeszcze dotąd nie nastąpiło, zaymą się utworzeniem kompanii przewozowych, złożonych po większey części z mułów i koni, wychowanych w górach, a przeznaczonych do przewozu żywności i potrzeb wojennych: gdyż co do namiotów, dowódcy i żołnierze nie potrzebują zgoła innego pokrycia: jak jest piękne niebo greckie.

Jest także projekt założenia wkrótce szkół publicznych; i jak tylko założone zostaną drukarnie, rząd ogłaszać będzie Europie swoje czynności.

Podatek tego roku był nałożony na dziesiątą część płodów ziemskich surowych, i postanowiono, iż wszystkie wyspy archipelagu opłacać będą krajowi też same podatki, jakich kapitan basza domagał się od nich, wyjąwszy przypadek ulgi, któreby nieszczęśliwe okoliczności wymagać mogły.

Uznano za zobopólną ugodę z anglikami, iż opasanie brzegów greckich rozciąga się tylko w odległości na dziesięć mil od brzegów, i to prawidło ma służyć za zasadę wyroków, wydawanych przez radę zaborów admiralicyi hydryyskiey i ipsaryyskiey.

W tey chwili odbieramy wiadomość, że część *Tessalii*, między odnogą *Volo* i górą *Ossa*, powstała i tworzy wspólną sprawę z *Liwadyą*. Posłańcy z tą wiadomością przybyli do *Napoli-di-Romania*.

Hiszpanija.

Madryt dnia 21 lipca.

(z *Gazety le Conservateur Impartial*).

Wczora wybuchnął pożar w kaplicy klasztoru, stykającego się z pałacem, w którym mieszka Xiążę *Angouleme*: J. K. W. zwyczajem swym, udał się rano do kaplicy na mszą. Wyszedł ztamtąd prawie po godzinie. Pożar trwał 24 godzin. Kościoł, klasztor i wiele domów poblizkich, stało się pastwą płomieni. Xiążę *Angouleme* bawił na mieyscu pożaru przez cały ciąg palenia się.

Przypisywano powszechnie, że się ten pożar zaczął od browaru w bliskości kościoła; lecz dzisia wszystkio przekonywa, że ta zbrodnia popełnioną została przez fakcyą rewolucyyną. Regencya kazała uwięzić 50 osób; między któremi znayduje się architekt, mocno o to posądzany. Powiadają, że władze woyskowe wyszukują jednego z oskarżonych, należącego do spisku w *Rochelli*, którego przed kilką dniami widziano przechadzającego się około kaplicy spaloney. Gazety kadyxkie donosiły także, że zaydzie w Madrycie zdarzenie, które zmusi francuzów do odstąpienia od oblężenia. Wiadomo także, że naczelnik geryllasów, *Empecinado*, wywiadywał się przez swoich szpiegów: azali nie zdarzyło się co w *Madrycie*? Zbliżają wszystkie te fakta, porównywają je z sobą, a władze z nich korzystają. Lud chciał zabijać wszystkich, trzymających się opiniy przeciwnych królewskiey władzy. J. K. W. dał rozkaz, ażeby dla wszystkich, dawano opiekę.

Pisma, wychodzące w *Kadyxie* są następujące: *Redactor*, *Diario mercantil*, *Constitutionel*, *Espectador*, *Gaceta espanola* i *Diario de la Corte*.

Dowiadujemy się przez listy z *Gibraltaru*, iż wszczął się rozruch rojalistowski w *Ceuta*, pomiędzy skazanymi na galery. Dnia 15 czerwca podszedłszy straż potrafili opanować bramę twierdzy; ale nie będąc dostatecznie wspieranymi, zostali otoczeni i musieli się oddać na łaskę. Komendant kazał natychmiast 40stu rozstrzelać, bez sądu i spowiedzi. Ale w kilka dni potem, załoga, składająca się ze dwóch tysięcy ludzi, mając żołd do połowy zmnieyszony, bardzo zaczęła szemrzeć. Żołnierze grozili głośno gubernatorowi *Alvar Chacon*, odjęciem dowództwa i powierzenia go Józefowi *O'Donnel*. *Chacon* uprzedził zamach, a następney nocy kazał porwać i rzucić na brzegi *Gibraltaru*, jenerałów *O'Donnela*, *Ibarro*, *Gatzelu* i *Lacerda*. Anglicy z tém większem uszanowaniem ich przyjęli, iż trzey ostatni jenerałowie skazani zostali na wygnanie z *Walencyi* do *Ceuty*, za nienależenie do zaboystwa nieszczęśliwego *Elio*.

Uwięziono w *Kadyxie Rotalda*, *Megias*, i innych wydawców obmierzłego dziennika *Zuriago*, z innemi, podobnemiż osobami, które wywiezione będą do wysp *Kanaryyskich*.

Taż gazeta donosi z *Madrytu* pod d. 24 lipca: „Skoro tylko regencya królewstwa została uwiadomioną o okropney zbrodni, którey skutkiem płomienie pochłonęły kościoł i klasztor ś. *Ducha*; wnet przedsięwzięła naydzielnieysze środki, dla odkrycia sprawców. Urzędnik policyyny (*Corregidor*) madrycki, jako naywyższy naczelnik policyi, okazał całą czynność, jakiey się po jego gorliwości można było spodziewać. Uwięziono już trzydziestu dwóch ludzi, od których powzięto ważne wyznania, których sporządzono wywód słowny.

Członkowie regencyi udali się wczora do J. K. W. Xięcia *Angoulême*, dla wynurzenia mu boleści, z powodu tak nienawistney zbrodni, popełnioney d. 20. Toż samo uczynili dzisia rano ministrowie przy J. K. Wysokości.

Pierwszym środkiem do zapewnienia bezpieczeństwa było, iż regencya rozkazała, ażeby wszyscy milicianci, ochotnicy i wszyscy zakonnicy sekularyzowani, którzy się schronili do *Madrytu*, niezwłócznie tę stolicę opuścili.

Niektóre z naszych dzienników zawierają list z *Rzymu* d. 12 pisany, w którym wyrażono, że półowa lekarzy powołanych do Oyca ś., utrzymuje, iż nie ma złamania nogi, i że nieszczęśliwe upadnienie zrządziło tylko mocną kontuzyą. Opierają swe zdanie na tém, iż nie ma ani gorączki, ani zapalenia, ani bolu, w stanie spoczynku. Gazeta *Diario di Roma* d. 19, nie wzmiankując o zdrowiu Oyca ś., donosi tylko, że J. Świątobliwość mianował X. *Polidori* na jednę z pierwszych prelatur.

Madryt, dnia 25 lipca.

(z *Korrespondenta Warszawskiego.*)

Uważają tu za niewątpliwą wiadomość, iż żołnierze *Villacampa*, ogłosiwszy się za stroną królewską, wodza swego do *Sewilli*, jako jeńca przyprowadzili. Dywizya jenerała *Quesady* zaymuje ciągle swoje stanowiska pod *Leganez*, o 3 mile od stolicy. W nocy z dnia 20 na 21 b. m. rozproszy-

ła bandę geryllasów, złożoną z samych niedobitków w ostatnich potyczkach. Mieszkańcy z *Leganez* działali wspólnie z woyskiém królewskiém, i zabili znaczną liczbę konstytucyonistów, reszta wpadła w ręce oddziału jazdy francuzkiey, i w kawałki zrąbaną została, tak, iż ani jeden życia nie ocalił. Miasta *Soria*, *Buzalanca*, *Eriga*, *Lucena* i *Gwadalupa*, przesłały adresa uznania rejencyi. W *Madrycie* spokoyność nieprzerwanie panuje.

Jeden z oficerów *Ballasterosa* donosi, iż jenerał ten szukał posiłków w *Maladze*, ale ich nie znalazł, i cofnął się do *Grenady*, zkąd ma zamiar udać się do *Ronda*. Zamek *Penas del Pedro* rozpoczął z hiszpańskim jenerałem *Bessieres* układy o poddanie się. 400 francuzów i 2 bataliony gwardyi hiszpańskiey, pociągnęły ku *Maladze*, gdzie się znayduje około 800 konstytucyonistów.

Madryt dnia 26 lipca.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Xiążę *Angouleme* wyjechał dziś z *Madrytu* do *Sewilli*. Towarzyszyły mu 3 bataliony gwardyi i szwadron jazdy. Marszałek *Oudinot* (Xiąże *Reggio*) pozostał jako dowódca w Madrycie. Jenerał *Quesada* wyciął w pień bandę gerillasów, która tak była zuchwała, iż ukazała się pod bramą stolicy tuteyszey.

Jenerał *Molitor* ciągnie z korpusem swoim ku *Kadyxowi*. W *Walencyi* sprowadzają działa wielkiego kalibru na okręty, dla posłania ich do portu *St. Maria*.

Zapewniają, iż *Romanillas*, *Vigod* i trzey deputowani Stanów w *Kadyxie*, składają kommissyą do podania projektu odmian w konstytucyi, według zasad konstytucyi angielskiey.

W *Girafes*, stoi woysko konstytucyyne, przeciwko któremu wychodzi jenerał *Quesada*.

Rząd nasz odebrał z *Kadyxu* wiadomości, dochodzące do d. 20 b. m., iż Król i rodzina jego są w dobrém zdrowiu. Braknie tam świeżey wody i drzewa do gotowania. Jenerał *Riego* nie może się już pokazać w mieście.

W *Sewilli* wyszedł surowy rozkaz względem żeglugi na rzece *Gwadalkwiwir*. Żaden statek nie może płynąć ku *Kadyxowi* i wyspie *Leon*, ani mieć związku z obu temi mieyscami: bo inaczey będzie zatopiony, a znajdujący się na nim ludzie i podróżni, zostaną podług praw wojennych ukarani.

Jenerałowie *Ballasteros* i *Zayas* połączyli się w Grenadzie i chcą ciągnąć do Andaluzyi.

Postanowiła rejencya, iż komanderye i dobra infantów *Don Carlos* i *Don Francisco* podlegają opłacie podatków krajowych.

Półk prowincyonalny z *Mondonego* przeszedł d. 16 b. m. do francuzów. Woysko *Quirogi* zupełnie straciło odwagę, duch publiczny okazuje się coraz lepszym. Jenerał *Morillo* wyprawił gońców do dowódcy jazdy w *Farese* i dowódcy woyska w *Ciudad-Rodrigo*, z czego spodziewać się można dobrego skutku: całe bowiem woysko jest bardzo przychylne wspomnionemu jenerałowi.

Magistrat w *Zamora* doniosł pod d. 9 b. m., iż *Empecinado* chciał d. 7 b. m. opanować to miasto; lecz przyzwoite rozporządzenia dowódcy i zapał mieszkańców, którzy wzięli się do broni, zniweczyły ten zamysł. Lud w *Zamora* okazał naywiększą gorliwość o sprawę królewską, kobiety nawet wybiegały z garnkami, aby w potrzebie rzucały niemi na woysko rewolucyyne. Dnia 8 b. m. cofnął się śpiesznie *Empecinado* ku *Moraleja*. Na dwókrotne wezwanie jego, aby się miasto poddało, odpowiedziano z pogardą, na jaką zasłużył.

Listy z *Sewilli* donoszą, iż półk Królowey, porozumiawszy się z dwóma innemi półkami i kupcami w *Kadyxie*, ogłosił nieograniczoną władzę Króla.

Król Jmć Portugalski prosił Króla Jmci Hiszpańskiego o pozwolenie, aby Xiężniczki oraz Infanci *Don Carlos* i *Don Sebastian*, mogli kilka miesięcy bawić w Portugalii, zwłaszcza przez czas, kiedy zwykło grozić niebezpieczeństwo żółtey gorączki w *Kadyxie*. Stany dały na to następującą odpowiedź: „Król zapytał się w tey mierze Swojey Rady Stanu, a ta oświadczyła, iż żądane pozwolenie nie może bydź danem."

Oficer osady kadyxkiey przepłynął śmiało przez kanał, przybył do *Puerto Santa Maria*, i przywiózł jenerałowi *Bordesoult* nader ważne wiadomości.

Wielu zbiegów przybywa z woyska *Miny* do *Saragossy*. Przechody woyska przez *Walencyą* trwają ciągle.

Piszą z *Igulada* pod d. 25 b. m.: „Nieprzyjaciel tu nas nie czekał; wypędził go jenerał *Trumelin*. We wsi *Jama* mieliśmy 150 ludzi z 26go półku. Nieprzyjaciel uderzył z przewyższającą siłą na ten oddział, który się cofnął. Ruszył wtedy sam marszałek *Moncey* i wieś odzyskał, a nieprzyjaciel cofnął się do *Cernera*. Baron *Eroles* miał także odnieść wielkie zwycięztwo.

FRANCYA.

Paryż dnia 1 sierpnia.
(*z Gazety Warszawkiey.*)

Król dał dziś prywatne wysłuchanie Panu *Sidney Smith*.

Monarcha nasz wydał dnia 16 lipca postanowienie, aby corok podoficerami gwardyi królewskiey, woyska liniowego i żandarmów uzupełniano gwardyą bokową Króla i *Monsieur*: przeznaczeni do tego podoficerowie powinni mieć wzrost przepisany, i nie więcey jak lat 30.

Wyjazd Xiążęcia *Angouleme* z *Madrytu* (pisze dziennik *Gwiazda*) wzbudza ciekawość publiczną. Kiedyśmy woynę zaczynali, mieliśmy przed sobą całe królewstwo, a teraz mamy jedno tylko miasto. Zaszły cztery wielkie wypadki. Lud hiszpański uzbraja się przeciwko konstytucyonistóm i bije ich; woysko wiary istnieje i tryumfuje; oficerowie *Miny* są pobici; i nakoniec Xiążę przybywa pod *Kadyx*.

Między poległymi w czasie wycieczki z *Kadyxu*, ma bydź także jenerał *Lallemand*, któremu kula działowa obie nogi urwała.

Fregata angielska, która się pod *Kadyxem* pokazała, otrzymała rozkaz udania się do portu *St. Lucar*, zkąd zawiezie Pana *A' Couri*, posła angielskiego przy dworze hiszpańskim, do *Gibraltaru*.

Dnia 2. List z *Madrytu* pod d. 27 z. m. donosi o karcie drożney, którą sam Xiążę *Angouleme* ułożył. Wyjechał z *Madrytu* d. 28 lipca, i udał się do środkowego mieysca działań woyskowych, pod mury *Kadyxu*, dokąd d. 23 sierpnia przybyć myśli. Przywiązanie woyska do swego dostoynego wodza (pisze *Monitor*), i radość, jaką wzbudza obecność tego Xięcia, przechodzą wszelkie opisanie. Woysko, które Xięciu towarzyszy, jest podzielone na trzy kolumny. Xiąże znayduje się w środku drugiey. Gwardya bokowa odebrała rozkaz, aby była w gotowości do pochodu.

Pod d. 24 lipca nadesłano z *Puycerda* następujący wykaz znalezionych w *Kordonie* pieniędzy i sprzętów woyskowych: 40,000 piastrów, które należały do gubernatora; 16 skrzyń napełnionych pieniędzmi, które należały do jenerała *Miny*; worek z pieniędzmi, które wzięła kassa osady; 4,000 tornistrów zostawionych przez woysko *Miny*, dla łatwieyszego uskutecznienia wyprawy ku *Vich* i w góry *Kordony*; wszystkie mantelzaki oficerów konstytucyynych, a nareszcie zapasy żywności i i potrzeb wojennych na rok cały. Teraźnieysza osada warowni składa się z 600 milicyi królewskiey *Manrezy*, z batalionu francuzów, i batalionu dywizyi jenerała *Eroles*; ostatni batalion jest szczególniey przeznaczony do straży bram mieskich i twierdzowych.

Odebrano tu przez telegraf wiadomość, iż fregata *la Cybelle* popłynęła d. 31 lipca do *Lisbony* z Baronem *Hyde de Neuville*, posłem naszym przy dworze portugalskim; w tymże czasie wypłynęły także ztamtąd: fregata, korweta, bryg, i inny statek, dla działania wspólnie z eskadrą, trzymającą *Kadyx* i *Korunnę* w zamknięciu.

Monitor umieścił następujący artykuł: „Woysko francuzkie, wkroczywszy d. 7 kwietnia do Hiszpanii, przed 7 sierpnia przeciągnęło po wszyst-

kich prowincyach tego wielkiego kraju, i oswobodziło je. Trzeba mu było dotknąć wszystkich prawie mieysc tego rozległego królestwa: wszędzie bowiem zbroyne bandy rewolucyyne uciskały lud bezbronny. Lud ten wychodził na spotkanie zbawców swoich, i znaczna większość narodu oświadczyła się przeciwko przemocy stanów. Obwarowane mieysca służyły za przytułek niedobitkom woyska *Riego* i *Valdesa*, oraz nayzapaleńszym demagogom półwyspu: niektóre z nich są już w mocy naszey. Zajęcie *Ferrolu*, którego skutkiem prędzey lub późniey musi bydź zajęcie *Korunny*, jest jedną z nayboleśnieyszych ran, jakie można było zadać szczątkom fakcyi. Z *Korunny* przychodziły dotąd wszelkie posiłki w ludziach, pieniądzach, broni, które rewolucyoniści europeyscy braciom swoim w Hiszpanii posyłali. Kastylia, Asturya i Leon mogły były bydź napastowane w tyle woyska naszego, póki jeszcze *Ferrol* i *Korunna* zostawały w mocy nieprzyjaciela; nayczynnieysi korsarze szczególniey z tych portów trudnili się rzemiosłem swoim; nakoniec, znaydujemy także w *Ferrolu* to, co nam jeszcze do ścisleyszego zamknięcia *Kadyxu* braknąć mogło; a dywizya Jenerała *Bourke* będzie mogła po części udać się tam, dokąd ją dalsze środki powołują. Groźna artylerya, zebrana w *Narbonnie* i *Bajonnie*, ciągnie dziś ku *Barcellonie* i *Pampelunie*. Oblężenie ostatniey twierdzy zacznie się pod kierunkiem marszałka *Lauriston*, który potem przedsięweźmie oblężenie *Lerydy*. *St. Sebastiani* *Santona* są ciągle ściśle zamknięte, i wiadomy jest prawie dzień, kiedy niedostatek żywności, przymusi je do otworzenia bram. Część połączonego z nami regularnego woyska hiszpańskiego, wynoszącego 28,000 ludzi, użytą będzie do zamknięcia *Alicante*, *Kartageny*, *Badajoz*, *Ciudad-Rodrigo*. Kontrrewolucya w Portugalii odjęła ważność dwóm ostatnim twierdzom, które (jak mamy przyczynę sądzić) nie omieszkają wkrótce uznać prawey władzy. Naysławnieysi jenerałowie Stanów, *Abisbal*, *Sarfield*, *Morillo*, znaydują się już w szeregach naszych, a ostatni zachował woysko wierne Królowi, zostającemu w niewoli. Ustanowiona w *Madrycie* Rejencya jest uznaną od wszystkich prowincyy hiszpańskich; reprezentanci dworów, rossyyskiego, austryackiego, duńskiego, francuzkiego, pruskiego, rzymskiego i sardyńskiego, urzędują przy niey, i w obliczu ludów władzę jey utwierdzają; przymierze służy jey za moralną podporę; a Francya pomaga jey zbroyną swoją siłą, zaymuje się urządzeniem swojego skarbu i woyska, a coraz większe jey działania będą miały wielki wpływ na utrzymanie porządku. Xiąże naczelny wódz, w przeciągu niespełna 3 miesięcy, dokonał tak nadzwyczaynego dzieła. Utworzenie nanowo woyska francuzkiego, powrót białych chorągwi, zniszczone mamidło trójkolorowey kokardy, przemiana politycznych nieprzyjaciół w towarzyszów oręża, połączonych z nami pod jednym namiotem, dwie rewolucye za jednym razem przytłumione, odzyskanie stopnia woyskowego Francyi w Europie; takie są do dziś dnia niezaprzeczone wypadki woyny hiszpańskiey. Przysposobiony syn naydostoynieyszego Monarchy, bohatyr Xiążę, któremu niebo po tylu cierpieniach, tak wielką sławę zachowało, Xiążę *Angouleme*, chce ukończyć to dzieło. Ze środkowego mieysca Hiszpanii czuwał nad działaniami woyskowemi, przedsięwziętemi w różnych prowincyach; a teraz po ich ukończeniu, kiedy wszystko pod *Kadyxem* przysposobiono, przeniesie główną swoję kwaterę do *Sewilli*, aby obecnością swoją wzbudził nowy zapał w żołnierzach. Myślał d. 28 opuścić *Madryt*, po zdaniu tam dowództwa woyska zacnemu marszałkowi, Xięciu *Reggio*. Znaydująca się teraz w *Grenadzie* dywizya jenerała *Molitor*, poszle tam znaczne oddziały, a 30,000 francuzów połączą się z woyskiem rojalistowskiem hiszpańskiem pod *Kadyxem*. Wspólne ich siły, wspierane flotą naszą, i rozporządzeniami czynionemi przez jenerała *Bourmont* w *Sewilli*, obiecują naypomyślnieyszy skutek. Król powiedział posłowi Nayjaśnieyszego więźnia konwencyi kadyxkiey: *Bóg dotąd tak widocznie dawał opiekę słuszney sprawie, iż z zupełną ufnością mogę się spodziewać dalszey wszechmocney jego pomocy. Co do mnie, polegając na otwartości zamiarów moich i moich sprzymierzeńców, niezmiennie postanowiłem, póty nie składać oręża, dopóki szczęśliwość Hiszpanii, wolność jey Królowi, a spokoyność w Europie, zagrożona rozruchami w oyczyźnie WPana, nie będą przywrócone.* Wielkie te słowa sprawdzą się, i Francya nie będzie się już obawiać rewolucyi.

Anglia.

Londyn dnia 26 lipca.

(z Gazety le Conservateur Impartial.)

Gazety kadyxskie starały się urzetelnić pogłoskę, że admirał francuzki, oblegający port tego miasta, miał oświadczyć, iż dozwoli wszystkim neutralnym statkom do niego zawijać, po zbliżeniu się do okrętu admiralskiego, dla stwierdzenia, iż nie mają na sobie podróżnych. Ta nowina nie zasługuje na żadną wiarę. Prawa wojenne, uznane przez wszystkie oświecone narody, upoważniają francuzów do zabronienia weyścia do portu kadyxkiego każdemu ktobykolwiek był.

Każdy goniec, przybywający z półwyspu donosi, że niektóre osoby znakomite opuściły sprawę, którą czas i doświadczenie dowiodły, że nie jest sprawą ich kraju. Jakoż nasi radykaliści nie przestają przypisywać ich odstąpienia, chęci złota lub zdradzie. Lecz jeżeliby złoto miało pociągnąć hiszpanów do krzywoprzysięztwa, czemuto się działo, że *Bonaparte*, któremu zapewne nie zbywało, ani na tym środku podeyścia, ani na chęci do jego użycia, nie mógł nigdy żadnego przeciwnego sobie jenerała przekupić? A co więcey jeszcze dodaje mocy temu dowodowi, jest to, że ludzie, którzy się z nim bili wówczas, są właśnie ci sami, którzy dzisia mają rzecz spólną z francuzami.

Lecz taka jest stara taktyka liberalizmu. Kiedy jaki jenerał albo statysta powstaje przeciw swemu Królowi; jest to dobry patryota, człowiek obdarzony umysłem wspaniałym, charakterem wyższym, wielki przyjaciel wolności swojego kraju. Ci, co opowiadają te waleczne czyny, nie znają zgoła wyrazów buntu, zdrady, wiarołomstwa, i podeyścia: lecz czyliż on weydzie w siebie samego; czyliż wyzna swóy błąd; czyliż opuści bezbożną fakcyą; czyliż nakoniec przestanie bydź buntownikiem. Ach wtedy wcale co innego: nie (mówią oni), nie ma potwory, coby do takiey bezczelności zdolną była, jeśli nie został ujęty, uwiedziony i przekupiony, złotem nieprzyjaciela. Taka jest logika jakubinów.

Niemcy.

Od brzegów Menu dnia 2 sierpnia.

(z Korrespondenta Hamburskiego.)

Rozchodzi się pogłoska o nowym kongressie europeyskim, którego mieysce w *Wiedniu*, a epokę, w przyszłym październiku naznaczają; łatwo przypomnieć, że Pan *Chateaubriand* zdawał się utrzymywać, iż pytanie względem Hiszpanii potrzeba będzie rozwiązywać z drugiego stanowiska, mając wzgląd na czystą francuzką, a potém na europeyską, sprawę. Słychać, że mocarstwa drugiego i trzeciego rzędu będą także należały do tych obrad.

Gazeta w *Karlsruhe* wychodząca utrzymuje, iż między Anglią i Danią, również między Anglią i Szwecyą, robią się układy, które do ścisłego związku te mocarstwa zbliżyć mogą.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 97.

Wilno dnia 15 sierpnia v. s. 1823 Roku.

ОБЪЯВЛЕНIЕ.

Императорское Вольное Економическое Общество къ Г. Управляющему Виленскою Губерніею препроводило по нѣсколько екземпляровъ двухъ сочиненій: перваго. О фляндрскомъ сельскомъ хозяйствѣ въ нынѣшнемъ его состояніи, какъ служащее надежнѣйшимъ средствомъ къ усовершенствованію земледѣлія и благосостоянія помѣщиковъ; а другаго: описаніе землеподъемной машины, которая замѣняетъ большое число работниковъ и облегчаетъ труды. Симъ сочиненіямъ, цѣна первому 3 руб., а послѣднему 5 руб. ассигнаціями. А потому благоволятъ любители хозяйства и земледѣлія, желающія пріобрѣсть одно или оба сіи сочиненія увѣдомить о мѣстѣ, гдѣ желаютъ получить таковыя сочиненія, и прислать подъ адресомъ Управляющаго Губерніею по вышеозначенной цѣнѣ деньги, за которыя безъ дальнѣйшей издержки на пересылку требуемое сочиненіе доставлено имъ будетъ. Секретарь А. Лазаровичъ.

Ogłoszenie.

2. Cesarskie Wolne Towarzystwo Ekonomiczne do P. Zarządzającego Gubernią Wileńską przysłało po kilka exemplarzy dwóch dzieł: 1sze O wieyskiem gospodarstwie we Flandryi, w teraźnieyszym jego stanie, jako służące za nayskuteczniejszy środek do udoskonalenia gospodarstwa i dobrego stanu właścicieli ziemskich; a 2gie Opisanie machiny do podnoszenia ziemi, która zastępuje wielką liczbę robotnika i ułatwia pracę. Cena tych dzieł: pierwszego 3 ruble, a drugiego 5 rubli assygnacyami. Miłośnicy gospodarstwa i rolnictwa, chcący mieć jedno, albo oba te dzieła, zechcą uwiadomić, dokąd one mają być przysłane, i przysłać pod adresem Zarządzającego Gubernią pieniądze, podług cen wyżey wyrażonych, za które, bez dalszych wydatków na przesyłkę, żądane dzieło zostanie im przysłane. Sekretarz A. Łazarowicz.

o Zbiegach.

1 Od Litewsko - Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięty w mieście Wilnie bez paszportu cygan Ignacy Jerzego syn Woydałowicz, który między innemi na examinie wyznał, że od urodzenia ma lat 15, rodem z guberskiego miasta Wilna, i że jakoby podług rewizyi zapisany w tuteyszém mieszczaństwie; lecz jak takowe wyznanie po uczynionej przez pośrednictwo wileńskiey mieskiey policyi wyprawki okazało się niesprawiedliwém; tak dla nieokazania do potwierdzenia tego naymnieyszych dowodow, na mocy Ukazu Rządzącego Senatu pod dniem 29 augusta 1807 r, podług rezolucyi Rządu pod dniem 22 maja 1823 roku nastałey, uznany włoczęgą i na mocy 10tego paragrafu Nayważszego Jego Cesarskiey Mości rozkazu pod d. 23 februaryi 1823 roku, danego Rządzącemu Senatowi; dla odprawienia do Syberyi na posielenie odesłany d. 26 tegoż maja podług urządzenia o posyłających się, do tobolskiego Prykazu zsyłkowych, o czem zgodnie z 12, 13, 14 i 15 punktem tegoż Naywyższego Ukazu, uwiadamiają się właściciel tego włoczęgi albo gromada do którey należał. Przymioty pomienionego włoczęgi: wzrostu 2 arszyn 1 wierszków; twarzy podługowatey, czystey, włosow na głowie i brwiach czarnych, na brodzie znak od ukąszenia od konia, oczu czarnych, nosa miernego ostrego, na przedzie wierzchnich zębow niema. Dnia 21 julii 1823 roku. Sowietnik Białocki. Sekretarz Kleyst. Stołanaczelnik Suchocki.

Od tegoż Rządu ogłasza się, iż wzięty w mieście Wilnie bez paszportu cygan Jerzy Mateusza syn Fiedorowicz, który między innemi na examinie wyznał, że od urodzenia ma lat 17 rodem jakoby z guberskiego miasta Wilna; lecz po uczynieniu przez mieską policyą z mieską dumą wyprawki, okazał się w skazkach niezapisanym; dla nieokazania do potwierdzenia tego naymnieyszych dowodow, na mocy Ukazu Rządzącego Senatu pod dniem 29 augusta 1807 roku, podług rezolucyi Rządu pod d. 22 maja 1823 r nastałey, uznany włoczęgą, i na mocy 10 paragrafu Naywyższego Jego Cesarskiey Mości rozkazu pod d. 23 februaryi 1823 r., danego Rządzącemu Senatowi; dla odprawienia do Syberyi na posielenie odesłany d. 26 tegoż maja, podług urządzenia o posyłających się, do tobolskiego Prykazu zsyłkowych, o czém zgodnie z 12, 13, 14 i 15 punktem tegoż Naywyższego Ukazu uwiadamiają się właściciel tego włoczęgi lub gromada do którey należał. Przymioty pomienionego włoczęgi: wzrostu 2 arszyny 3 wiersz.; twarzy podługowatey czarniawey, włosow na głowie brwiach i wąsach czarnych, oczu czarnych, nosa długiego, grubego, z lewey strony wierzchnięgo zęba niema. Dnia 21 julii 1823r. Podpisy jak wyżey.

W Redakcyi Kuryera Litewskiego są do przedania następujące nowe dzieła:

Bóg, Oda Derżawina, przekład Ignacego Szydłowskiego. kop. 10.

Kurs roczny fizyki experymentalney w cesarskim uniwersytecie wileńskim, przez Felixa Drzewińskiego filozofii doktora czwarty raz publicznie wykładany. Z figurami w VII tablicach. rub. 3.

Poezye Stanisława Trembeckiego, z popiersiem autora podług rysunku wiedeńskiego. Wydanie trzecie powiększone, z dodaniem objaśnień do Zofijówki. Tomow dwa. rub. 1.

Poezye Józefa Szymanowskiego. kop. 75.

Myśliwiec, ballada z Bürgera, przekład Antoniego Edwarda Odyńca. kop. 10.

Krótkie opisanie choroby owiec, pochodzącey od robaków w wątrobie zwaney motylice, wydane w języku rossyyskim przez Cesarskie Towarzystwo gospodarstwa wieyskiego w Moskwie, a staraniem i nakładem JW. Eustachego Karpia, Marszałka gubernii Litewsko-Wileńskiey, członka tegoż towarzystwa, na polski język przełożone i wydrukowane. kop. 15.

Wieyski posażek szacowna wdzięczność. Tłumaczył z francuzkiego W. Ciechanowski. kop. 35.

Kucharz doskonały w wybornym guście z oszczędnością dogodny, czyli sposob gotowania różnych potraw z mięsa i ryb, robienia do nich gęszczow, sosow, galaretow; pieczenia pasztetow, tortow, ciasta; smażenia z wszelkich gatunkow owocow konfitur, cukrow; tudzież dystyllowania rozmaitych dobrych wódek, likworow, syropow; przytym ciekawe sekreta doświadczone, do wiadomości w domowém gospodarstwie potrzebne; utrzymywanie, i konserwowanie w śpiżarni znaydujących się żywności, warzywów, ziół i t. d. dla wygody obywatelow, obywatelek i gospodyń przedrukowany. Edycya trzecia. Tomow dwa, z dwiema rycinami. rub. 1.

Apey darima walge ysz Kiarpiu islandu pagal datiryma Teodora Brandenburga aptiekoriaus Mohilawe ant upes Dniepra drauga daugiel draugiszcziu mokitu. Pardieja ysz lankyszka S. S. Zemaytys. kop. $7\frac{1}{2}$.

---

1 Dom Xięcia Jenerała Puzyny na ulicy ś. Michalskiey, ze stayniami, wozowniami i wszelkiemi wygodami, jest do zaarędowania od ś. Michała; rocznie lub trzyletnie. Ktoby o to chciał tentować, niech się uda do niżey podpisanego, mieszkającego w domu konsystorskim naprzeciw kościoła katedralnego, a tam o cenie i warunkach poinformowanym zostanie. Teofil Kwiatkowski Kollegialny Sekr. Pocztamtu Lit.

Sąd Exdywizorski.

1. Sąd Taxatorsko Exdywizorski dla usatysfakcyonowania kredytorów zeszłych Zygmunta i Maryanny z Potockich Krayczych Litewskich, rodzicow Alexandra Pułkownika Jeyb Gwardyyskiego jegerskiego pułku, i żyjącego Xawerego synów Grafów Grabowskich, Dekretem remissyynym Sądu Głównego Grodzieńskiego 2 Departamentu w dniu 4 maja teraźnieyszego roku ferowanym przeznaczony, w terminie z tegoż dekretu wypadającym to jest: w dniu 2 julii 1823 roku do majętności Teolina w Powiecie Wołkowyskim sytuowaney w komplecie z niżey podpisanych osob złożonym przybywszy; urządził Administracyą dobr Konkursowi uległych; na wszystkich w ogólności zeszłych Krayczych, i ich Synow Grabowskich kredytorach stawających, i niestawających, komportacyą wszelkich papierow, nastanie ich dlugow, i pretensyow, tudzież nadpłaty kapitałow, i procentow, dowodzić zdolnych; niemniey rachunkow, korrespondencyow, kwitow, notat, i wszelkich pism, ku temu celowi posługujących, dnia pierwszego septembra teraznieyszego roku przy rejestrach w kancelaryi Ziemskiey Powiatu Wołkowyskiego, z obowiązkiem zaprzysiężenia spełnić się powinną, pod winami sprzeciwieństwa nakazał. Dalsze prawidła remisyynego Sądu Głównego dekretu wykonał: i celem ukończenia ostatecznego poruczoney sobie czynności, termin powtórny w dniu piętnastym nowembra teraźnieyszego roku naznaczył. Na który, ażeby wszyscy z jakiegokolwiek względu do dóbr Teolina z attynencyami w Powiecie Wołkowyskim sytuowanych, i do dalszego funduszu zeszłych Krayczych, rodziców Alexandra pułkownika i Xawerego synów Grafów Grabowskich rozczący pretensyą, w majętności Teolinie w Powiecie Wołkowyskim Gubernii Grodzieńskiey znaydującey się z dowodami stawili się, i należności swoich pod upadkiem nazawsze, czyli ammissyą onych dowodzili, Sąd Taxatorsko - Exdywizorski przez ninieyszą w Gazetach Sankt-Petersburskiey, Kuryera Litewskiego, i Warszawskiey trzykrotnie umieszczającą się awizacyą wzywa, i obowiązuje. Dat w Teolinie dnia 5 julii 1823 roku.

Jerzy Olendzki Prez. Ziem. Wołkow. i Exdywizor. Dominik Włodek Sędzia Exdyw. Leopold Rószczyc Sędzia Exdywizor. Regent Wincenty Janowski.

---

1. Sąd Taxatorsko Lokacyyny za Dekretem Remissyynym Sądu Głównego dla domiaru satysfakcyi wierzycielom JW. Antoniego Micewicza b. Marszałka Rosień. w dobrach Goryszach w Powiecie Rosieńskim poruczone dzieło konkursowe ułatwiający; chociaż czynioną awizacyą w Gazecie Kuryera Litew. promulgatę dekretu oczewistego na dzień 20 przeszłego mca lipca zamierzył: gdy jednak dla wielkości dzieła, a ztąd dla niepodobieństwa rychłego ułatwienia wszystkich w tym interesie przyniesionych stosunkow i okoliczności, wyspieszyć na termin zakreślony nie mogł: i w dniu wyrażonym dekret promulgowanym niezostał, dopiero więc, gdyby strony, dla następnych w progresie interessu stopni, niewiadomością nieskładały się; powtórnie postanowił też strony zawiadomić, że nieodmiennie dnia 20 teraźnieyszego miesiąca sierpnia w dobrach Goryszach dekret między JW. Micewiczem a jego wierzycielami ogłaszać pocznie. Oczem podając dla trzykrotnego zaawizowania ninieysze ogłoszenie do Gazet Kuryera Litewskiego o wolności przyjęcia onego poświadcza.

Franciszek Kleczkowski Sędzia Ziem. Ptu Troc. Exdyw. Józef Olszański Pisarz Ziem. Ptu Wileń. Exdywizor. Jan Brodowski Sędzia Grodz. Br. Exdywizor. Regent Wincenty Danksza.

---

3. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski funduszu zeszłego Józefa Benedykta Pietkiewicza Regenta, za remissą Ziemstwa Upit. w dniu 3 lipca tego roku w majętności Pomornokach w powiecie Upit. zebrany, przez dekret akcessoryyny w dniu 4 tegoż miesiąca ferowany, zjazd ostateczny na dzień 6ty sierpnia przeznaczył i w temże czasie rozbiorem całey sprawy zająć się udeterminował. Żeby zaś interessowane strony o tym konkursie dostateczną otrzymały wiadomość i mające się zapisać amissyi nieuległy, ninieysza w Gazecie umieszcza się awizacya.

Regent Sądu Exd. Jan Jasieński

Wolno drukować, Sędzia Ziemski Upitski i Exdywizor, Augustyn Kordzikowski.

P o z e w.

3. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

Pozew edyktalny przed Sąd Taxatorsko-Exdywizorski mocą dekretu 1818 junii 30 i Ukazu 1822 9bra 6 Sądu Głównego 2go Departamentu Gubernii Litewsko Wileńskiey w majątku Podbrzeziu w parafii Podbrzeskiey w powiecie i Gubernii Litewsko-Wileńskiey położonym, na satysfakcyą wierzycielom Adama Ciechanowieckiego exystująoy z instancyi Urodzonych Antoniego Sędziego Granicznego, Jana b Sędziego Ziemskiego urzędników Powiatu Wileńskiego, Józefa Assesora Sądu Głównego 1go Departamentu Gubernii Litewsko Wileńskiey braci rodzonych Ciechanowieckich sukcessorów Adama Ciechanowieckiego, którzy adcytują poszczególe, 1mo Krzysztofa Skrzydlewskiego Kapitana do zapłacenia rubli 60 w roku 1809 januaryi 31 dnia z banku Józefa Houwalta pieniędzy Adama Ciechanowieckiego wziętych, dotąd nieoddanych, z procentem wypadającym i expensu prawnego rubli 15, 2do Józefa Bielkiewicza Kandydata Medycyny i jego sukcessorów jakie zostają i posiadają sukcessyą o r. sr. 450, w roku 1814 xbra 16 zapożyczonych u Adama Ciechanowieckiego z obowiązkiem opłacenia w roku 1815 marca 19 rubli 175, a resztę w roku 1816 apryla 23 rubli 250 dotąd nieuspokojonych; 3tio Stanisławowi Sadowskiemu Staroście Robczyńskiemu i jego sukcessorom jako zawiniającemu summę 12,000 zł., Jakubowi i Wiktoryi z Towiańskich Dobrzynieckim w roku 1782 januaryi 15 dnia, po których sukcessya spadła na Piotra Dobrzynieckiego Chorążyca woysk narskich, któren w roku 1808 julii 5 dnia Adamowi Ciechanowieckiemu przelał i ewikcyą w razie nieodzyskania na swym majątku opisał, przeto zasądzenia poszukuje się tak na Sadowskim obligodawcy i sukcessorach onego, jakoteż na przelewającym Pietrze Do-

brzenieckim summy 12,000 zł. z procentami i expensem prawnym; 4to Antoni Sutocki w roku 1816 Julii 20 zapożyczył rubli 30, u zeszłego Adama Ciechanowieckiego; 5to Józef Przyjałgowski w roku 1778 marca 1 u Franciszka Ciechanowieckiego, oyca Adama Ciechanowskiego złł. pol. 148 zapożyczywszy do dziś dnia nieopłacił; 6to Xiądz Józef Ciechanowiecki Kanonik Żmuydzki u Franciszki z Nagurskich Ciechanowieckiey Starościny Dundziańskiey summę TB. 141 z terminem oddania w roku 1757 w dzień ś. Jerzego na zapis obligacyyny z listem na przyznanie zapożyczył, w roku 1777 mca apryla 11 in vim obligu TB. 40 nadpłacił, jak świadczy na tymże obligu Franciszka Ciechanowieckiego nadpis, reszta dotąd uspokojonym nie jest; 7mo Starozakonny Chaim Szmuyłowicz obywatel Wileński na zapis obligacyyny z listem na przyznanie summę zł. pol. 2,000 u Franciszki z Nagurskich Ciechanowieckiey Starościney Dundziańskiey z terminem oddania w roku 1757 w dniu ś. Jana Chrzciciela zapożyczył i takowey summy do dziś dnia nieoddał, a tak żałujący delatores tak na zawiniających, jakoteż ich sukcessorze z procentami należnemi i poodzielnie na każdym zawiniającym expensu prawnego po rubli 15 sądzenia dopraszają się oddzielnie; poósme z Reinholdem i Mikołajem Rehbinderami z dokładem opieki jako synowcami po zeszłym Włodzimierzu Rehbinderze Generale i Kawalerze wielu orderow tak do stanności w jak nayrychleyszym czasie przed Sądem Exdywizorskim agitującym się massy funduszu zeszłego Adama Ciechanowieckiego Foczmaystra, jakoteż o usprawiedliwienie tego wszystkiego o co tylko we wszelkich stosunkach zostaną pociąganemi przed témże sądem do odpowiedzialności, oraz do wyświecenia wszelkiego funduszu zeszłego Adama Ciechanowieckiego z powodu śmierci Heleny z Rehbinderow Generał Leytnantowey Hrabini Liewienowey po mieczu na żałujących delatorow w dom powracający, i przynależny do usatysfakcyonowania kredytorów nieraz wspomnionego zeszłego Adama Ciechanowieckiego Foczmaystra.

Roku 1823 augusta 4 dnia. Woźny świadczę iż pozew edyktalny po wyż wzmienione osoby jakoto: JP. Krzysztofa Skrzydlewskiego, Józefa Bielkiewicza i jego sukcessorów, Stanisława Sadowskiego i jego sukcessorów, Piotra Dobrzynieckiego i jego sukcessorów jako ewiktorów Antoniego Sutockiego, Józefa Przyjałgowskiego, Xiędza Józefa Ciechanowieckiego Kanonika Żmuydzkiego, i Starozakonnego Chaima Szmuyłowicza obywatela Wileńskiego, oraz JWW. Reinholdowi i Mikołajowi Rehbinderom z dokładem opieki gdziekolwiek znaydującym się; przed Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w Podbrzeziu agitujący się wyniesiony z instancyi WW. Antoniego Sędziego Granicznego, Jana b. Sędziego Ziemskiego Urzędnikow Powiatu Wileńskiego, Józefa Assesora Sądu Głównego 1go Departamentu Gubernii Lit. braci rodzonych Ciechanowieckich sukcessorów Adama Ciechanowieckiego do awizacyi Gazet podałem i o stawaniu przed temże Sądem jak nayrychleyszym oznaymuję i zapowiadam.

Ignacy Maryański Woźny Ptu Wileń.

Roku 1823 miesiąca sierpnia 4 dnia. Przed Aktami Grodz. Ptu Wileń. stawając osobiście Woźny Ignacy Maryański relacyą tego Pozwu zeznał. Przyjąłem Rejent Grodz. Ptu Wileń. Józef Bohusz.

Wolno umieścić w Gazecie Kuryera Litewskiego Franciszek Paszkiewicz Sędzia Ziem. Ptu Oszmiań.

---

3. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski massy Siesickich w Powiecie Wiłkomierskim w majątku Janiszewie exystujący, z powodu nieukończoney pomiary dóbr konkursowi uległych, i dla usposobienia obustronnych odpowiedzi, termin oczewisty namowy pod warunkiem amissyi dla niestawających w dniu 20 teraźnieyszego miesiąca augusta naznaczył, żeby więc o tém postanowieniu każdego z interessowanych doszła wiadomość ninieyszą awizacyą podaje. Stanisław Karczewski Regent Gran. Ptu Oszmiań. i Exdywizor.

---

3. Rząd Uniwersytetu dla zachowania przepisanego porządku policyynego, obwieszcza tych wszystkich, którzy przybywać będą na nauki do uniwersytetu, ażeby prócz świadectw szkolnych mieli z sobą pasporta od Urzędow Cywilnych lub policyynych wydane, które za przybyciem swoiém do Wilna jawić mają w Policyi, a potém składać w Uniwersytecie przy zapisaniu się do xięgi wpisowey. Przypomina się także, ażeby wszyscy uczniowie przyjeżdżający mieli przepisane mundury akademickie. Dnia 7 sierpnia 1823 roku.

Sekretarz Felix Mierzejewski.

Bydło Tyrolskie.

2. Do przedania w majętności Hoduciszki zwaney w powiecie Zawileyskim cztery mile od Swiencian i tyleż od Widz położoney. Jest czternaście krow stanownych; sześć pierwiastek i dwa buhaje i kilkoro cieląt. Wszystkie bydło, szczególniey ośm krów i buhaje, są tak piękne, że i tyrolczyki w Wilnie równie pięknych nie mieli. Komissarz tych dóbr JP. Drążewski ma moc i sztukami one przedawać, taniey daleko niż tyrolczykowie przedawali.

Przedaż publiczna.

3. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Dla przedaży murowanego domu, położonego w mieście Wilnie na Swięto-Michalskim zaułku Xiędza Prałata Ignacego Kontryma, ocenionego podług 10cioletniey intraty, 12,000 rubli assygn. oddanego na ewikcyą za byłych we trzech miastach Grodzieńskiey Gubernii od 1815 do 1819 roku poborców akcyzney od trunków poszliny, Józefie Houwalcie, Józefie Kołłusowskim i Kontrymie Sowietniku Kollegialnym, na uzyskanie dopuszczoney od nich odkupney niedoimki, naznaczone terminy: 1szy 14, 2gi 17 następującego 7bra a 3ci ostateczny za 3 miesiące od dnia wydrukowania, które nastąpi poźniey, w Sanktpetersburskich albo Moskiewskich gazetach; a zatem życzący kupić pomieniony dom zechcą przybywać na terminy do targów do tego Rządu. Dnia 23 julii 1823 roku. Sowietnik Białocki. Sekretarz Kleyst. Guberski Sekretarz Maksimowicz.

Uwiadomienie.

2. Roku 1823 Mca julii 28 dnia wieczor o godzinie szóstey, w obecności Superiora kla-

sztoru XX. Missyonarzow JX. Józefa Bohdanowicza i Członka Policyi części 1szey Inspektora de Pertez w Domu Sierockim Dzieciątka Jezus ciągnięta została loterya na haft do sukni damskiey; z liczby 30 biletow Nr 8 wygrany, właściciel więc takowego biletu do tegoż Domu Wileńskiego Dzieciątka Jezus dla odebrania takowey sukni sam osobiście przybyć lub umocowaną osobę nadesłać raczy.

A. Buharowska przełożona Domu Dzieciątka Jezus.

Sąd Exdywizorski.

3. Sąd Exdywizorski na rozdział majątku zeszłego Antoniego Kamińskiego b. Prezydenta miasta Nowogródka dwóma remissami Sądu Ziemskiego Nowogródzkiego wyznaczony i w tymże mieście Nowogródku agitujący się, przez rezolucyą dnia dzisieyszego stronom ogłoszoną, postanowił zrobić wyprzedaż przez licytacyą publiczną domu murowanego zeszłego Antoniego Kamińskiego w rynku miasta Nowogródka położonego z całym onego zamieszkaniem z dwóch etażów, sklepow i placu na staynią składającego się, tudzież dwóch placów w tymże mieście bez zabudowań zostających i na oną dzień 23 i 24 augusta dla przetargów, a dzień 6 septembra teraźnieyszego 1823 roku na dobicie ostateczne został udeterminowany, o jakowych terminach przesyłając Sąd Exdywizorski do Gazet uwiadomienie, wzywa wszystkich kontrahentow którzyby czy całkowicie, czy częściowo rzeczony dom i place nabyć chcieli, iżby z pewnemi ewikcyami na rzeczone termina jawić się raczyli, lecz ponieważ obok skończyć się mającey na dniu szóstym septembra licytacyi, namowa w całey sprawie w tymże Sądzie Exdywizorskim obwieszczoną zostanie, żaby więc na tym terminie kredytorowie zeszłego Antoniego Kamińskiego dotąd swoich dopominków nie przynoszący, z temiż swojemi pretensyami przychodzili ostrzega, albowiem ostatecznie w tem terminie dla nieprzychodzących kredytorow amissya zapisaną zostanie. Dat w Nowogródku na sessyi Sądowey 1823 r. dnia 13 julii. Franciszek Terajewicz były Sędzia Ziem. Nowog prezyduiący Exdywizor. Nikodem Kiersnowski Pisarz Ziem. Ptu Nowogródz. Exdywizor. Antoni Mackiewicz Regent Gr. Now. Exdywizor.

Wyjeżdżają za granicę.

3. *Do Włoch w Xięstwo Toskańskie do miasta Sieny doktor medycyny Józef Mancyni przemieszkiwający w tem kraju od 1812 roku i tam ma pozostać bez powrótu,*

3. *Przez Lwow do Królestwa Pruskiego wdowa Johanna Elser dla familiynych interessów z terminem zabawienia tam rok jeden.*

Kurs wileński na assygnaty od dnia 7 sierpnia rubel srebrny 3 rub 77½ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 70, stary r. 11 kop. 52, imperyał r. 36 kop. 60½.

Dzierżawa 12letnia.

3. Skutkiem zaleceń Zwierzchności, Izba Skarbowa Litewsko-Grodzieńska ogłasza ninieyszém, iż majątki wakujące, w dołączającey się tabelli wyrażone, oddawać się będą z licytacyi w dwónastoletnią arendowną dzierżawę od dnia 12 kwietnia następnego 1824 roku. Wszyscy więc życzący wziąć je w arendę, raczą przybyć do teyże Izby Skarbowey z odpowiedniemi kaucyami w terminach: pierwszym 10, drugim 20 grudnia teraźnieyszego i trzecim ostatecznym 22 stycznia następnego 1824 roku. Działo się na sessyi w mieście Gubernskim Grodnie dnia 20 lipca 1823 roku.

Radzca Izby Skarbowey Symonolewicz. Sekretarz wydziałowy Doliński.

Tabella dóbr Skarbowych w Gubernii Litewsko Grodzieńskiey położonych, oddających się w dwónastoletnią dzierżawę od dnia 12 kwietnia 1824 roku.

N.	Nazwiska dóbr.	Folwarki	Wsie	Liczba: Dymow	Liczba: Dusz płci męzkiey	Ilość Ziemi. Gruntu oromego i łąk: Włoki	Gruntu oromego i łąk: Morgi	Lasu i zarośli: Włoki	Lasu i zarośli: Morgi	Roczna intrata srebr.: Rubli	Kop
	w Powiecie Grodzieńskim.										
1	Koniustwo Litewskie	—	6	151	286	57	—	—	—	640	44¼
	w Powiecie Lidzkim.										
2	Dzierżawa Likance	—	—	—	—	4	—	1	—	9	—
3	— — — Oszmianiki	—	—	—	—	9	—	—	—	25	95
						Siana wozow 30					
4	— — — Uholniki	—	—	—	—	1	4½	—	—	13	20
	w Powiecie Nowogródzkim										
5	Dzierżawa Kucharzewszczyzna . .	—	—	—	—	1	23¼	Las niewymierzony.		32	—
6	— — — Lipniszki	—	—	—	—	1	12½	1	20½	9	—
	w Powiecie Wołkowyskim.										
7	Dzierżawa Menczele	—	—	—	—	Ziemia nie wymierzona wysiewa się na niey 7½ beczek i ukasza się 6 wozow siana.				47	70
	w Powiecie Brzeskim.										
8	Folwark Mrozowice	1	3	38	94	Obszerność gruntow nie jest dostatecznie wiadoma wysiewa się oziminy do 30 beczek i ukasza się 270 wozow siana.				1500	—
9	— — — Zamszany	1	1	43	151	51	10	Lasu i zarośli na 2½ mili.		1275	—
						Siana 119 wozow					
	w Powieci Kobryńskim.										
10	Starostwo Drużyłowskie	2	4	95	257	50	15	—	—	1125	11¾
						w tey illości sianożęcie i małe zarośle					
	w Powiecie Słonimskim.										
11	Jezioro skarbowe Bobrowickie . .	—	—	—	—	—	—	—	—	75	—

Radzca Izby Skarbowey Symonolewicz. Sekretarz wydziałowy Doliński.